

Bruxelles, den 17. juli 2025
(OR. en)

11769/25

**Interinstitutionel sag:
2025/0239 (COD)**

**COH 144
SOC 534
SAN 471
CADREFIN 111
POLGEN 94
CODEC 1048**

FØLGESKRIVELSE

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 17. juli 2025

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2025) 558 final

Vedr.: Forslag til
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING
om oprettelse af Den Europæiske Socialfond som en del af den nationale og regionale partnerskabsplan som fastsat i forordning (EU) [NRP-planen] om betingelserne for gennemførelse af Unionens støtte til beskæftigelse af høj kvalitet, færdigheder og social inklusion i perioden 2028-2034

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 558 final.

Bilag: COM(2025) 558 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.7.2025
COM(2025) 558 final

2025/0239 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om oprettelse af Den Europæiske Socialfond som en del af den nationale og regionale partnerskabsplan som fastsat i forordning (EU) [NRP-planen] om betingelserne for gennemførelse af Unionens støtte til beskæftigelse af høj kvalitet, færdigheder og social inklusion i perioden 2028-2034

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Med dette forslag oprettes Den Europæiske Socialfond (ESF), det vigtigste instrument til at investere i Europas befolkning og dens fremtid og beredskab. Forslaget afspejler den nuværende sociale og økonomiske situation og giver et konkret svar på den europæiske offentligheds opfordring til, at Europa bliver mere socialt, og til, at der investeres mere i mennesker i Den Europæiske Union. ESF er EU's vigtigste instrument til at fremme og styrke den sociale samhørighed i Europas samfund. Dette forslag ledsager forslaget til forordning om nationale og regionale partnerskaber. Begge forordninger styrker og supplerer hinanden gensidigt. ESF vil som en del af samhørighedspolitikken blive gennemført som et element i den overordnede [planen for nationalt og regionalt partnerskab] og supplerer [NRP-planforordningen] angående ESF-specifikke politiske elementer. ESF støtter målene i NRP-planen inden for sit støtteområde, som fastsat i denne forordning.

Europas styrke er dets befolkning. Den 17. november 2017 proklamerede Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i fællesskab den europæiske søjle for sociale rettigheder^[1]. Dens målsætninger fastsætter klare og ambitiøse mål for beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse. At nå disse mål er ikke kun en moralsk forpligtelse; det er også en økonomisk nødvendighed. I de politiske retningslinjer for 2024-2029 anføres det, at vores unikke sociale markedsøkonomi giver Europa mange fordele i forhold til konkurrenterne.

I Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "Et konkurrenceevnekompass for EU"^[2] anføres det, at "*[e]ffektive socialpolitikker, som bygger på den europæiske søjle for sociale rettigheder, er afgørende for at skabe et konkurrencedygtigt EU. En mere konkurrencedygtig økonomi med større produktivitet vil sikre, at vores sociale model er økonomisk bæredygtig på lang sigt, og at borgerne selv klart kan se muligheder for økonomisk fremgang. Alle europæere skal være i stand til at bidrage til og drage fordel af en forbedret konkurrenceevne.*" Det er gentagne gange blevet påvist, at økonomier med de mest effektive investeringer i menneskelig kapital også er blandt de mest konkurrencedygtige, robuste og økonomisk sunde.

I Det Europæiske Råds konklusioner af 20. marts 2025 fremhæves det, at "*[e]fter Kommissionens meddelelse af 5. marts 2025 om en færdighedsunion bør der gøres en yderligere indsats for at styrke erhvervelse, anerkendelse og fastholdelse af færdigheder i hele EU, fra opbygning af grundlæggende færdigheder til deltagelse i livslang læring, omskoling og opkvalificering, i overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder og dens handlingsplan*". I de samme konklusioner henvises der til Budapesterklæringen, særligt med hensyn til behovet for at "*udnytte [...] Europas talent og investere i færdigheder for at fremme job af høj kvalitet i hele Unionen*". Desuden er det, ud over at sikre, at folk er kvalificerede, nødvendigt med en stærk arbejdsmarkedsdeltagelse i den nuværende demografiske kontekst.

Trods fremskridt er bekæmpelse af arbejdsløshed, kvalifikationskløfter, mangel på arbejdskraft og vedvarende udbredt fattigdom fortsat en prioritet i hele EU. Dette truer ikke blot udsigten til at nå de overordnede mål, der er fastsat for den europæiske søjle for sociale

rettigheder, men hæmmer også fremskridtene med hensyn til at styrke Europas konkurrenceevne i en stadig mere globaliseret verden.

Sociale spørgsmål og tjenester for borgerne, såsom uddannelse, herunder førskoleundervisning og børnepasning samt sundheds- og langtidspleje, tilgængeligheden af socialt boligbyggeri og manglende fremskridt med hensyn til fattigdomsbekæmpelse, er områder, som de europæiske borgere i særlig grad bekymrer sig om^[3]. Der forventes mere på disse områder fra Unionen. Der er et øget behov for målrettede indsatser for at imødegå disse udfordringer.

I en situation med øget geostrategisk usikkerhed og stadig hyppigere ekstreme vejrhændelser er det desuden afgørende at være forberedt på det uventede. [Under coronavirusudbruddet viste det midlertidige instrument for støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE), hvor vigtigt det er at beskytte arbejdstagere og selvstændige og dermed mindske forekomsten af arbejdsløshed og tab af indkomst. Med dette forslag bekræftes den europæiske solidaritet, som også vil kunne bringes i anvendelse i fremtiden, hvis omstændighederne begrundet behovet].

ESF vil støtte gennemførelsen af EU's politikker samt nationale eller regionale strukturreformer inden for beskæftigelse, uddannelse og færdigheder, social inklusion og omsorgstjenester, herunder langtidspleje og sundhedspleje. Dette ligger inden for rammerne af retningslinjerne for beskæftigelse (artikel 148 i TEUF). Fonden vil støtte medlemsstaternes bestræbelser på at nedbringe arbejdsløsheden, fremme kvalitet og lige muligheder inden for uddannelse og erhvervsuddannelse samt forbedre social inklusion og integration. Den vil specifikt også bidrage til gennemførelsen af færdighedsgarantien i overensstemmelse med Unionen for færdigheder. Støtte til individuelle læringskonti bør i denne henseende være en vigtig dimension, der bistår Europas strategiske erhvervsinvesteringer med at gøre fremskridt i den nærmeste fremtid ved at sikre adgang til de rette færdigheder. Den vil desuden støtte opretholdelsen og videreudviklingen af åbne, rettighedsbaserede, demokratiske, lige og inkluderende samfund, der er baseret på retsstatsprincippet og social dialog. For at støtte integrerede tilgange tilskynder fonden desuden til investeringer i både infrastruktur og mennesker.

ESF vil derfor bidrage til at opbygge et socialt Europa, der styrker mennesker og bidrager til økonomisk, social og territorial samhørighed, jf. artikel 174 i TEUF, hvilket er en nødvendig betingelse for, at EU kan fungere som en stabil og levedygtig økonomisk og politisk union.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

ESF vil som led i samhørighedspolitikken fungere inden for rammerne af den nationale og regionale partnerskabsplan (NRP-planen) og dens fælles regelsæt. ESF bygger videre på den mangeårige synlighed og dokumenterede succes for Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) som en pålidelig ramme for investering i mennesker, i overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder, det europæiske semester og retningslinjerne for beskæftigelse. ESF vil derfor, selv om den er tæt forbundet med NRP-planen, bevare sit uafhængige retsgrundlag som fastsat i artikel 162 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

En effektiv og virkningsfuld gennemførelse af de tiltag, der støttes via NRP-planen, herunder ESF, afhænger af god forvaltning og partnerskab mellem alle aktører på de relevante territoriale planer og de socioøkonomiske aktører, navnlig arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer.

ESF støtter politikker og prioriteter, der har til formål at bidrage til at skabe fuld beskæftigelse, øge kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen, øge arbejdstagernes

geografiske og erhvervsmæssige mobilitet i Unionen, forbedre uddannelsessystemerne og fremme retfærdighed mellem generationerne samt social inklusion og sundhed.

ESF-forordningens overordnede politiske målsætning er at skabe et mere effektivt og modstandsdygtigt "socialt Europa" og gennemføre den europæiske søjle for sociale rettigheder samt de sociale og beskæftigelsesmæssige prioriteter, der identificeres i den europæiske økonomiske styringsproces. ESF vil bidrage til gennemførelsen af de integrerede retningslinjer, der er vedtaget i overensstemmelse med artikel 121 og artikel 148, stk. 4, i TEUF, samt de relevante landespecifikke henstillinger, der er vedtaget i forbindelse med det europæiske semester. Den vil også bidrage til det overordnede mål om intelligent, inklusiv og bæredygtig vækst efter 2030 (FN's bæredygtige udviklingsmål²) og opadgående konvergens.

Desuden vil ESF bidrage til at forbedre beskæftigelsesmulighederne, højne levestandarden og sundheden og bidrage til at øge arbejdskraftens mobilitet samt den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, som fastsat i TEUF og EU's charter om grundlæggende rettigheder samt FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. ESF har også til formål at bidrage til Unionen for færdigheder og til integration af tredjelandstatsborgere. Fastsættelse af en minimumsandel og af minimumsbeløb til ESF vil sikre, at de EU-prioriteter, der er beskrevet ovenfor, afspejles på passende vis i de investeringer, der direkte er målrettet mod europæiske borgere.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

ESF har til formål at forbedre synergierne og sammenhængen med andre foranstaltninger, der investerer i udvikling af menneskelig kapital under den nationale og regionale partnerskabsplan (NRP-planen), navnlig inden for rammerne af samhørighedspolitikken, fiskeri- og landbrugspolitikken samt med Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne.

ESF vil fortsat supplere støtten fra Erasmus. ESF og Erasmus er aktive på områder, der ligner hinanden, og hjælper navnlig mennesker til at opnå nye færdigheder, til at opkvalificere sig, således at de kan opfylde behovene i erhvervssektorerne, og til at forbedre deres digitale kompetencer, ligesom de hjælper til at forbedre kvaliteten af uddannelse.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), navnlig artikel 164, 174 og 175 i TEUF, udgør den retlige ramme for de foranstaltninger, der er omfattet af dette forslag. ESF er baseret på artikel 162 og 164 i TEUF, og støtte til bekæmpelse af fattigdom, navnlig ved at afhjælpe fødevaremæssige og materielle afsavn, samt støtte til fremme af EU's grundlæggende værdier, er baseret på artikel 175, stk. 3, i TEUF.

I dette forslag defineres anvendelsesområdet for ESF's støtte i forhold til de specifikke målsætninger, der er fastlagt i NRP-plan-forordningen, samt målrettede foranstaltninger inden for social innovation. Det henviser også til det i artikel 163 TEUF omhandlede udvalg.

Endvidere vedtog Kommissionen den 16. juli 2025 et forslag til en forordning om en "national og regional partnerskabsplan" med henblik på at forbedre koordineringen og harmonisere gennemførelsen af støtte under delt forvaltning med det primære formål at forenkle gennemførelsen af politikker. ESF er også omfattet af disse fælles bestemmelser.

- **Grundlæggende rettigheder**

Sideløbende med forordningen om konditionalitet, som fortsat vil finde anvendelse på hele EU-budgettet, indeholder denne forordning stærke garantier for at sikre, at midlerne gennemføres i overensstemmelse med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet, jf. artikel 2, litra a), i forordning (EU, Euratom) 2020/2092. Dette initiativ vil også respektere principperne i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

På det social- og arbejdsmarkedspolitiske område og på folkesundhedsområdet deler EU enten kompetence med medlemsstaterne (artikel 4 i TEUF), har kompetence til at fastsætte ordninger, inden for hvilke disse skal koordinere deres foranstaltninger (artikel 5 i TEUF), eller har kompetence til at gennemføre tiltag for at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes tiltag (artikel 6 i TEUF).

ESF er baseret på nærhedsprincippet. Under delt forvaltning delegerer Kommissionen strategiske programmerings- og gennemførelsesopgaver til EU-medlemsstaterne og regionerne. Den begrænser samtidig EU's indsats til, hvad der er nødvendigt for at opfylde dets målsætninger som fastsat i traktaterne. Delt forvaltning har til formål at sikre, at beslutninger træffes så tæt som muligt på borgeren, og at en eventuel indsats på EU-plan er berettiget i lyset af muligheder og særlige forhold på nationalt, regionalt eller lokalt plan. Delt forvaltning bringer Europa tættere på borgerne og forbinder lokale behov med europæiske målsætninger. Delt forvaltning øger desuden ejerskabet med hensyn til EU-målsætninger, da medlemsstaterne og Kommissionen deler beslutningskompetence og ansvar.

- **Proportionalitetsprincippet**

I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går dette forslag ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå målene hermed.

- **Valg af instrument**

Den valgte retsakt er en forordning fra Europa-Parlamentet og Rådet om oprettelse af Den Europæiske Socialfond.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

[Se NRP-plan-forordningen IA]

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

[pladsholder]

Det samlede budget, der er afsat til ESF, beløber sig til XX mia. EUR (i løbende priser) for perioden 2028-2034.

Oplysninger om finansielle og personalemæssige behov kan findes i oversigten over finansielle og digitale virkninger, som er bilagt NRP-plan-forordningen.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

[Se NRP-plan-forordningen IA]

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

ESF-forordningen angiver formålet med og fastlægger rammerne for ESF's støtte i forhold til de mål, der er opstillet i NRP-plan-forordningen. Den omfatter også bestemmelser om social innovation. Endelig fastsætter den det i artikel 163 TEUF omhandlede udvalg og ikrafttrædelsesdatoen.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om oprettelse af Den Europæiske Socialfond som en del af den nationale og regionale partnerskabsplan som fastsat i forordning (EU) [NRP-planen] om betingelserne for gennemførelse af Unionens støtte til beskæftigelse af høj kvalitet, færdigheder og social inklusion i perioden 2028-2034**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 164 og artikel 175, stk. 3,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- 1) Den 17. november 2017 proklamerede Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i fællesskab den europæiske søjle for sociale rettigheder som svar på sociale udfordringer i Europa. Søjleens tyve hovedprincipper er struktureret omkring tre kategorier: lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår samt social beskyttelse og inklusion. De tyve hovedprincipper under den europæiske søjle for sociale rettigheder bør fungere som ledetråd for foranstaltninger under Den Europæiske Socialfond (ESF). Den 4. marts 2021 fremlagde Kommissionen en handlingsplan for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder ("handlingsplanen"), herunder ambitiøse, men realistiske, overordnede EU-mål for 2030 om beskæftigelse (mindst 78 % af befolkningen i alderen 20-64 år bør være i beskæftigelse), færdigheder (mindst 60 % af alle voksne bør deltage i efteruddannelse hvert år) og nedbringelse af fattigdom (mindst 15 millioner færre personer bør være i risiko for fattigdom eller social udstødelse, herunder fem millioner børn) ("Unionens overordnede mål for 2030") og supplerende delmål samt en revideret social resultattavle. Med henblik på at bidrage til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder bør ESF yde støtte til investeringer i mennesker og reformer af systemer på politikområderne beskæftigelse, uddannelse og social inklusion, således at der, jf. traktatens artikel 174, støttes op om økonomisk, territorial og social samhørighed.
- 2) Retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, jf. traktatens artikel 148, stk. 2, der vedtages årligt af Rådet som led i det europæiske semester, er et centralt instrument til koordinering af Unionens og de nationale beskæftigelses- og socialpolitikker. De fastsætter fælles prioriteter og mål for beskæftigelses-, uddannelses-, færdigheds- og socialpolitikker med henblik på at forbedre Unionens konkurrenceevne og gøre den til et bedre sted at investere, skabe arbejdspladser og

fremme social samhørighed. ESF er Unionens vigtigste instrument til at støtte retningslinjerne for beskæftigelse og nå Unionens mål inden for beskæftigelses- og socialpolitikkerne. Retningslinjerne om beskæftigelse supplerer principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder. I den forbindelse bør anvendelsesområdet for ESF i perioden 2028-2034 være i fuld overensstemmelse med Rådets afgørelse (EU) ...¹ [Retningslinjer om beskæftigelse vedtaget af Rådet senest den 1. januar 2027].

- 3) På EU-plan tjener det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker til at udpege nationale reformprioriteter og følge gennemførelsen heraf. Medlemsstaterne bør indsende årlige statusrapporter om gennemførelsen af deres mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag. Denne ramme bør danne grundlag for anvendelsen af EU-midler på en sammenhængende måde, herunder med henblik på at maksimere merværdien af den finansielle støtte, der skal modtages.
- 4) Unionen står over for strukturelle udfordringer som følge af den økonomiske globalisering, sårbare forsyningskæder, forvaltningen af migrationsstrømme og den øgede sikkerhedstrussel, omstillingen til ren energi, teknologiske og demografiske ændringer, en aldrende arbejdsstyrke, mangel på sociale boliger samt voksende mangel på færdigheder og arbejdskraft i mange sektorer og regioner.
- 5) I lyset af de ændrede vilkår på arbejdsmarkedet bør Unionen ruste sig til nuværende og kommende udfordringer ved at investere i relevante færdigheder, fremme mere inkluderende vækst og styrke beskæftigelses- og socialpolitikken – herunder med fokus på arbejdskraftens mobilitet og sektorspecifik omstrukturering – samt være særligt opmærksom på by- og landområder med markante sociale udfordringer.
- 6) I årene fra nu og frem til år 2040 vil EU's arbejdsmarked hvert år blive mindsket med cirka 1 million mennesker. Ud over en faldende arbejdsstyrke er visse regioner også udfordret af, at kun en lille og uændret andel af befolkningen har en videregående uddannelse. Det gør det svært at opveje tabet af arbejdskraft med en højere produktivitet. Dette vil øge presset på Unionens sociale velfærdsmodel og sætte dens bæredygtighed og tilstrækkelighed under pres. Det vil også øge manglen på arbejdskraft og manglen på færdigheder på arbejdsmarkedet og lægge pres på den økonomiske vækst og konkurrenceevnen. For nogle sektorer vil dette føre til et pres på lønomkostningerne. Derfor er ESF nødt til at støtte en øget deltagelse på arbejdsmarkedet, især for kvinder og unge, personer med handicap og romasamfund, samt støtte arbejdsgivere i at finde de rette personer til ledige job, styrke ældre arbejdstagere med passende arbejdsmarkeds- og arbejdspladsforanstaltninger, sikre en kvalificeret arbejdsstyrke, der kan tackle store samfundsmæssige udfordringer, og støtte en sund balance mellem arbejdsliv og privatliv, herunder ved at sikre adgang til børnepasning af høj kvalitet.
- 7) Den 29. januar 2025 fremlagde Kommissionen konkurrenceevnekompasset. Kompasset udstikker en kurs for, at Europa kan blive det sted, hvor fremtidens teknologier, tjenester og rene produkter opfindes, fremstilles og bringes på markedet, samtidig med at det bliver det første kontinent, der opnår klimaneutralitet. Det identificerer fem horisontale drivkræfter for konkurrenceevnen, herunder fremme af færdigheder og kvalitetsjob, og understreger, at grundlaget for Europas konkurrenceevne er dets befolkning. For at være konkurrencedygtig og rustet til fremtiden skal Unionen støtte og forberede sine borgere med de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for at få succes med læring, arbejde og livet.

¹ Indsæt publikationsreference

- 8) Desuden vedtog Kommissionen den 26. februar 2025 meddelelsen "Aftalen om ren industri: En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne". Det er afgørende at anerkende den vigtige rolle, som færdigheder spiller for en succesfuld omstilling til en renere og mere konkurrencedygtig industriel fremtid i Unionen. Udvikling af en højt kvalificeret arbejdsstyrke er afgørende for at fremme innovation samt dekarbonisering og cirkularitet på tværs af centrale industrier. Dette fokus på kompetenceudvikling er afgørende for at nå Unionens mål om en retfærdig omstilling og for at opretholde og styrke Unionens globale konkurrenceevne. Desuden er adgangen til miljøressourcer og deres fordele ulige fordelt på tværs af samfundet, ligesom miljøfarer og sundhedsrisici er det. Sandsynligheden taler for, at sårbare grupper vil blive ramt uforholdsmæssigt hårdt.
- 9) Færdighedsunionen har til formål at støtte udviklingen af inkluderende og fleksible uddannelses- og færdighedssystemer af høj kvalitet for at øge EU's konkurrenceevne, beredskab, sikkerhed og demokrati. Unionen bør derfor, i overensstemmelse med færdighedsunionen, sikre tilstrækkelig finansiering til at opbygge et solidt færdighedsgrundlag og fremme livslange og fremtidsorienterede opkvalificerings- og omskolingsmuligheder for alle, navnlig for at imødegå udfordringerne i forbindelse med den digitale og grønne omstilling. Dette vil navnlig bidrage til digitale færdigheder og centrale støtteteknologier, men også til færdigheder til støtte for nye sektorer, med henblik på at give folk færdigheder, der er tilpasset digitalisering, teknologisk og innovationsdrevet forandring, sociale og økonomiske forandringer, lette karriereskift og mobilitet samt støtte navnlig lavtuddannede eller dårligt kvalificerede voksne. I overensstemmelse med færdighedsunionen skal udfordringerne i forbindelse med den digitale og grønne omstilling imødegås ved at opkvalificere og omskole arbejdstagere, tilpasse uddannelserne til erhvervslivets behov og fremme partnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere og offentlige myndigheder. Det er også nødvendigt at fremme cirkulation og en hensigtsmæssig fordeling af færdigheder på det indre marked, herunder ved at gøre det lettere at overføre færdigheder, samt at kunne tiltrække og fastholde færdigheder i EU.
- 10) Forordning (EU) [NRP-forordningen] fastsætter de generelle regler for den nationale og regionale partnerskabsplan ("NRP-planen") og fastlægger navnlig de mål, der skal støttes af den nationale og regionale partnerskabsplan, samt reglerne for udarbejdelse, gennemførelse, forvaltning og kontrol af denne plan. ESF er en af de på nationalt plan forudtildelte fonde, der er samlet under den nationale regionale partnerskabsplan, i overensstemmelse med forordning (EU) [...] [NRP-plan-forordningen]. Det er derfor nødvendigt at præcisere de områder, hvor ESF yder støtte, i forhold til de mål, der er fastsat i NRP-forordningen, og fastsætte specifikke bestemmelser vedrørende gennemførelsen af ESF.
- 11) En effektiv og virkningsfuld gennemførelse af de tiltag, der støttes via NRP-planen, herunder ESF, afhænger af god forvaltning og partnerskab mellem alle aktører på de relevante territoriale planer og de socioøkonomiske aktører, navnlig arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer.
- 12) For at styrke Europas samfund og Europas sociale model bør medlemsstaterne afsætte et minimumsbeløb af ressourcer under deres nationale og regionale partnerskabsplan, der er vedtaget i overensstemmelse med forordning (EU) [NRP-plan-forordningen], til ESF. De forskelligartede socioøkonomiske udfordringer, som medlemsstaterne står over for, og alvoren af disse, stiller krav om en mere fleksibel tilgang til programmeringen. For at sikre en indsats, der står i rimeligt forhold til disse udfordringer, er det nødvendigt at fastsætte et minimumsniveau for støtte til

socialpolitikker, men det skal også nøje afspejle de nationale og regionale forhold, der gør sig gældende. De underliggende årsager til sociale forskelle eller problemer skal danne grundlag for den relative vægt, der tillægges investeringer og reformer inden for rammerne af retningslinjerne om beskæftigelse og ESF. Dette indebærer, at politiske sikkerhedsforanstaltninger gennem tematisk koncentration bør være resultatet af et samarbejde mellem medlemsstaterne og Kommissionen. Minimumsbeløbet for ESF skal også finde balancen mellem den strategiske interesse, som Unionen har i at investere i sine borgere og dermed i kvaliteten af arbejdskraftudbuddet samt sociale fremskridt, og samtidig investeringsbehov, der er omfattet af andre specifikke mål, der er anført i artikel 3 i [NRP-plan-forordningen].

- 13) ESF bør støtte beskæftigelse, lige adgang for alle til arbejdsmarkedet, rimelige og gode arbejdsvilkår samt arbejdskraftens mobilitet. ESF bør støtte medlemsstaterne i at yde støtte til arbejdsløse og erhvervsinaktive med en effektiv, rettidig, koordineret og skræddersyet bistand. Denne bistand bør bestå i støtte til jobsøgning, uddannelse, opkvalificering og omskoling samt adgang til andre støttetjenester, idet der lægges særlig vægt på personer i sårbare situationer og personer, der påvirkes negativt af den grønne og digitale omstilling eller chok på arbejdsmarkedet, samt dem, der befinder sig længst væk fra arbejdsmarkedet. ESF bør fortsat fokusere på ungdomsarbejdsløshed og unge, der hverken er i beskæftigelse, under uddannelse eller i praktik (NEET'er), ved at forebygge frafald fra uddannelse og gennem strukturel forbedring af overgangen fra skole til arbejde. Dette kan bl.a. ske via fuld implementering af den styrkede ungdomsgaranti, som også bør understøtte beskæftigelsesmuligheder for unge af høj kvalitet. Desuden bør ESF fortsat investere i færdigheder, der er vigtige for den grønne og digitale omstilling.
- 14) ESF bør styrke udbuddet af arbejdskraft og forbedre uddannelsesmulighederne samt livslang tilegnelse af færdigheder. ESF bør især bidrage til at fremme fremskridt inden for uddannelse, lette overgangen til arbejdsmarkedet og støtte livslang læring – herunder formel, ikke-formel og uformel læring på alle livets stadier – samt beskæftigelsesegnethed. Derudover bør fonden bidrage til konkurrenceevne og social og økonomisk innovation ved at støtte skalerbare og bæredygtige initiativer på disse områder. Dette kan f.eks. opnås gennem arbejdsbaseret læring og lærlingeuddannelser, vejledning livet igennem, prognoser for efterspurgte færdigheder i samarbejde med erhvervslivet, opdateret uddannelsesmateriale, prognoser for og sporing af færdiguddannede, uddannelse af undervisere, validering af læringsresultater og anerkendelse af kvalifikationer.
- 15) ESF bør lette adgangen til tjenester, herunder styrke moderniseringen, digitaliseringen og modstandsdygtigheden af både sundheds- og langtidsplejetjenester. ESF bør støtte medlemsstaterne i gennemførelsen af foranstaltninger til at afskaffe alle former for forskelsbehandling og sikre lige muligheder for alle, navnlig for grupper, der er underrepræsenteret på arbejdsmarkedet, og sikre lige adgang til tjenester. Tilgængeligheden af økonomisk overkommelige, bæredygtige tjenester af høj kvalitet såsom førskoleundervisning og børnepasning, skolefritidsordninger, uddannelse og sundheds- og langtidspleje, navnlig familie- og lokalsamfundsbaseerede plejetjenester, er en nødvendig forudsætning for at sikre lige muligheder og arbejdskraftmobilitet. ESF bør sikre, at alle, herunder børn i overensstemmelse med den europæiske børnegaranti, har adgang til basale tjenester af god kvalitet. Der bør tages højde for de specifikke behov hos personer med handicap, herunder tilgængelighed, i forbindelse med disse tjenester, samt deres mulighed for at leve en uafhængig tilværelse. ESF bør

også bidrage til moderniseringen af sociale beskyttelsessystemer for navnlig at fremme adgangen til disse.

- 16) Støtte gennem ESF bør anvendes til at fremme lige muligheder for alle, støtte stærke sociale sikkerhedsnet, fremme social inklusion, retfærdighed mellem generationerne og bekæmpe fattigdom. ESF bør støtte medlemsstaterne i deres indsats for at bekæmpe fattigdom, herunder ved at tage fat på problemet med materielle afsavn, med henblik på at bryde den negative sociale arv, fremme social inklusion ved at sikre lige muligheder for alle, bekæmpe forskelsbehandling og imødegå uligheder på sundhedsområdet. Dette indebærer mobilisering af en række politikker målrettet mod de mest ugunstigt stillede mennesker uanset alder, herunder børn, der lever i fattigdom, marginaliserede samfund, som f.eks. romaer, de arbejdende fattige og dem, der lider størst afsavn. ESF bør fremme aktiv inklusion af mennesker, der befinder sig langt væk fra arbejdsmarkedet, for at sikre deres socioøkonomiske integration. ESF bør også bekæmpe hjemløshed, herunder med foranstaltninger til forebyggelse og afhjælpning i overensstemmelse med Lissabonerklæringen fra 2021. Støtte til social innovation spiller en vigtig rolle for at nå disse mål og bør derfor fremmes.
- 17) Principperne om demokrati, retsstatsprincippet og beskyttelse af de grundlæggende rettigheder er grundlæggende værdier i Unionen. Disse værdier er grundlæggende for hver enkelt person, især for dem, der er mest sårbare. Desuden er de afgørende for en effektiv gennemførelse af ESF. ESF bør derfor også støtte fremme og gennemførelse af disse værdier for alle. ESF vil også fortsat have fokus på rettighederne for personer med handicap, som fastlagt i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Den vil også sikre sammenhæng med "Et EU med ligestilling" og de tilhørende strategier, der har til formål at bekæmpe forskelsbehandling på grundlag af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og sikre social samhørighed ved at opretholde og udvikle åbne, grundlæggende rettighedsbaserede, demokratiske, lige og inkluderende samfund baseret på retsstatsprincippet.
- 18) I henhold til forordning (EU) [NRP-plan-forordningen] har medlemsstaterne pligt til at respektere de horisontale principper ved udarbejdelsen og gennemførelsen af den nationale og regionale partnerskabsplan. I denne sammenhæng bør medlemsstaterne også tilskyndes til at anvende ESF til at støtte målrettede foranstaltninger til fremme af horisontale principper, såsom fremme af ligestilling mellem kønnene og sikring af tilgængeligheden af tjenester for personer med handicap, og til at gøre det muligt for personer med handicap at deltage aktivt.
- 19) For at sikre, at Europas sociale dimension, jf. den europæiske søjle for sociale rettigheder, styrkes på behørig vis, og at et tilstrækkeligt beløb af midlerne målrettes mod dem, der har de største behov, bør medlemsstaterne tildele ESF-midler for at skabe social inklusion.
- 20) På grund af det særlige behov for at støtte børn, der lever i fattigdom, bør medlemsstaterne også afsætte programmidler fra ESF til at gennemføre foranstaltninger under børnegarantien.
- 21) ESF bør bidrage til at reducere fattigdom ved at støtte nationale ordninger, der har til formål at afhjælpe fødevaremæssige og materielle afsavn, og fremme social integration af mennesker, der er truet af fattigdom eller social udstødelse, og de socialt dårligst stillede. Medlemsstaterne bør afsætte midler fra ESF til at tackle de former for ekstrem fattigdom, der har størst indvirkning på social udstødelse, såsom hjemløshed samt fødevare- og materielle afsavn.

- 22) I lyset af vedvarende høje niveauer af ungdomsarbejdsløshed og erhvervsinaktivitet, der navnlig vedrører unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, i en række medlemsstater og regioner er det nødvendigt, at de pågældende medlemsstater fortsat investerer tilstrækkelige midler fra ESF i foranstaltninger, der har til formål at fremme ungdomsbeskæftigelsen, herunder i forbindelse med gennemførelsen af ungdomsgarantien. Medlemsstaterne bør derfor afsætte et passende beløb af ESF-midler til at imødegå denne udfordring. Medlemsstater, der er hårdt ramt af ungdomsarbejdsløshed, bør afsætte midler fra ESF til at støtte unges beskæftigelsesegnethed.
- 23) En effektiv og virkningsfuld gennemførelse af de foranstaltninger, der støttes via ESF, forudsætter god forvaltningsskik og partnerskab mellem alle aktører på de relevante territoriale niveauer og de socioøkonomiske aktører, navnlig arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. Det er derfor af afgørende betydning, at medlemsstaterne tilskynder arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet til at deltage i gennemførelsen af ESF. Medlemsstater, der har modtaget en landespecifik henstilling på dette område, bør afsætte midler fra ESF til at fremme kapacitetsopbygning hos arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer.
- 24) Under hensyntagen til de særlige kendetegn og begrænsninger i regionerne i den yderste periferi bør medlemsstaterne i deres kapitel for disse regioner medtage foranstaltninger, der forbedrer beskæftigelsen og arbejdskraftens mobilitet, især for unge, samt uddannelse, færdigheder og social inklusion.
- 25) Målet for denne forordning, nemlig at øge effektiviteten af arbejdsmarkedene og fremme adgangen til beskæftigelse af høj kvalitet, forbedre adgangen til og kvaliteten af uddannelse, fremme social inklusion og sundhed og reducere fattigdom, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål –

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand

- 1) I denne forordning fastsættes de særlige betingelser for gennemførelsen af Den Europæiske Socialfond i programmeringsperioden 2028-2034 som en del af Unionens støtte i overensstemmelse med de generelle mål, der er fastsat i artikel 2 i forordning XX [NRP-plan-forordningen], navnlig litra b) og e).
- 2) Denne EU-støtte ydes under den nationale og regionale partnerskabsplan i overensstemmelse med reglerne i forordning (EU) [...] [NRP-planen].

Artikel 2

ESF-støtte

- 1) Den Europæiske Socialfond (ESF) støtter de specifikke mål, der er fastsat i artikel 3 i forordning XX [NRP-plan-forordningen].

- 2) Med henblik på stk. 1 baseres medlemsstaternes anvendelse af ESF, som omhandlet i artikel 2, litra b), i forordning XX [NRP-planen], på retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, jf. traktatens artikel 148, stk. 2, som fastsat i afgørelse (EU) XXXX [retningslinjerne om beskæftigelse vedtaget af Rådet senest den 1. januar 2027].

Artikel 4

Social innovation

- 1) Social innovation støttes på de områder, der er omfattet af ESF's anvendelsesområde, navnlig med henblik på at afprøve, evaluere og opskalere innovative løsninger, herunder på lokalt eller regionalt plan, for at imødekomme sociale behov i partnerskab med de relevante aktører og navnlig arbejdsmarkedets parter.
- 2) Kommissionen anvender på eget initiativ teknisk bistand i overensstemmelse med artikel 12 i forordning (EU) [NRP-plan-forordningen] for at fremme kapacitetsopbygningen inden for social innovation, navnlig ved at støtte gensidig læring, tværnationalt samarbejde, etablering af netværk samt formidling og fremme af god praksis og metoder.

Artikel 5

Støtte til den demografiske omstilling

Medlemsstaterne og regionerne fastlægger, hvor det er relevant, en integreret tilgang til at håndtere udfordringer, der følger af den demografiske omstilling, i et eller flere særlige kapitler i den nationale og regionale partnerskabsplan.

Artikel 6

Støtte til afhjælpning af materielle afsavn

- 1) Medlemsstaterne kan yde støtte til afhjælpning af materielle afsavn gennem uddeling af fødevarer og varer, der opfylder EU-rettens krav til forbrugerproduktsikkerhed.
- 2) Medlemsstater og støttemodtagere udvælger fødevarerne og/eller den elementære materielle bistand på grundlag af objektive kriterier i relation til de socialt dårligst stillede personers behov. Udvalgelseskriterierne for fødevarer og, hvor det er relevant, varer skal også tage hensyn til klimarelaterede og miljømæssige forhold for at sikre en rimelig og retfærdig grøn omstilling, navnlig med henblik på reduktion af fødevarespild og engangsplastprodukter. Hvor det er relevant, træffes valget af den type fødevarer, der skal uddeles, efter overvejelser om deres bidrag til en alsidig kost for de socialt dårligst stillede personer. Fødevarerne og/eller den elementære materielle bistand kan gives/ydes direkte til de socialt dårligst stillede personer eller indirekte, f.eks. via vouchere eller kort i elektronisk eller anden form, forudsat at de kun kan indløses mod fødevarer og/eller elementær materiel bistand. Støtten til de

socialt dårligst stillede supplerer enhver social ydelse, der måtte blive givet af nationale sociale systemer eller i henhold til national ret.

- 3) Kommissionen og medlemsstaterne sikrer, at bistand, der ydes inden for rammerne af støtten til afhjælpning af materielle afsavn, respekterer de socialt dårligst stillede personers værdighed og forhindrer stigmatisering af disse.
- 4) Medlemsstaterne supplerer leveringen af fødevarer og/eller elementær materiel bistand med ledsageforanstaltninger såsom henvisninger til kompetente tjenester eller ved at fremme den sociale integration af de socialt dårligst stillede personer.

Første afsnit finder ikke anvendelse, hvis det ikke er muligt at træffe sådanne foranstaltninger, f.eks. hvis støtten ydes som reaktion på en nødsituation såsom en naturkatastrofe.

- 5) Med henblik på denne artikel forstås der ved "de socialt dårligst stillede personer" fysiske personer, hvad enten der er tale om enkeltpersoner, familier, husstande eller grupper af personer, herunder børn i sårbare situationer og hjemløse, hvis behov for bistand er blevet fastslået i overensstemmelse med objektive kriterier, som de nationale kompetente myndigheder fastsætter efter høring af relevante interessenter, idet de undgår interessekonflikter, og som kan omfatte elementer, der gør det muligt at fokusere på de socialt dårligst stillede personer i bestemte geografiske områder.

Artikel 7

Partnerskab

Medlemsstaterne sikrer, at arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer inddrages på en meningsfuld måde i gennemførelsen af støtte til politikker for beskæftigelse, uddannelse og færdigheder af høj kvalitet samt social inklusion i overensstemmelse med artikel 6 i forordning XX [NRP-planen].

Artikel 8

Udvalg nedsat i henhold til artikel 163 i TEUF

- 1) Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel 163 i TEUF ("ESF-udvalget"), for så vidt angår den støtte, der ydes til den generelle målsætning, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra c) [specifik målsætning – beskæftigelse] i forordning XX [NRP-planen].
- 2) Hver medlemsstat udpeger en repræsentant for regeringen, en repræsentant for arbejdstagerorganisationerne, en repræsentant for arbejdsgiverorganisationerne og en suppleant for hvert medlem for en periode på højst syv år. Er et medlem ikke til stede, har suppleanten automatisk ret til at deltage i drøftelserne. Udvalget skal også omfatte en repræsentant fra hver af de organisationer, der repræsenterer arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer på EU-plan.
- 3) Udvalget kan afgive udtalelser om alle spørgsmål vedrørende gennemførelsen af ESF.

Artikel 9

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra datoen for anvendelsen af forordning (EU) [...] om oprettelse af den nationale og regionale partnerskabsplan for perioden 2028-2034.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

OVERSIGT OVER FINANSIELLE OG DIGITALE VIRKNINGER

[...]